

Na třebíčskou přehlídku letos jede Rádobydivadlo Klapý

D ě ě í n (šve) - Snaha opustit vyježděné koleje, odvaha vyzkoušet hranice vlastních možností, dramaturgický a inscenační experiment - to vše byly hlavní znaky přehlídky ochotnických souborů Děčínská brána 99, která se v pátek a v sobotu konala v děčínském Městském divadle. Pětice souborů z oblasti Českého středohoří na ní usilovalo o nominaci na celostátní divadelní přehlídku v Třebíči.

Festival zahájila vlastní dramatizací Čapkových povídek sestava dvou místních hereckých spolků z Děčína a Březin. Přesnou hereckou drobnokresbou s chytrým využitím prostoru malého sálu, kdy se hrálo na dvou pódii i mezi diváky, se jim podařilo vdechnout literární předloze dramatický náboj, ale také zachovat její vtip a pointu.

Tradičně skvělou, tentokrát však nikoli komediální inscenací, se představil českolipský Divadelní klub Jirásek. V Čechovových Třech sestrách se režisér s herci pokusil o ústrojné propojení psychologického a znakového divadla, aby tak pod povrchem zdánlivě banálního textu objevili vzrušující drama o lidském předurčení a osvobození. Porota později inscenaci pochválila jako mimořádný dramaturgický počín.

Snad ještě náročnějším pokusem byla Shakespearova tragédie Macbeth, kterou v klasickém pojetí nastudoval Divadelní soubor Hrdobec z České Kamenice. Silně seškrtané, až k strohosti dovedené představení na jednoduché scéně, se však poněkud minulo s účinkem. Pro mladý sou-

bor bylo asi přece jen velikým soustem, a tak i porota konstatovala, že soubor se přes vnitřní prožití hlubin textu nedostal.

"Známe samozřejmě také lehčí texty, ale chtěli jsme si zkusit ten nejtěžší," podotkl režisér inscenace Petr Naxera.

Asi nejzajímavějším kusem bylo volné přepracování slavného filmu Fany a Alexandr od Ingmara Bergmana, které pod názvem ...a Ježíšek už dávno uvedlo Rádobydivadlo Klapý.

"Měl jsem k dispozici filmový scénář, ale mnohé z něj jsem musel vynechat a mnohé naopak dotvářet, abych se mohl vyjádřit divadelními prostředky," prozradil něco o přípravě hry její režisér Ladislav Valeš.

Tříhodinové představení mělo však i navzdory jeho slovům téměř filmový střih a diváky zaujalo mimo jiné i výkonem jedenáctilého představitele Alexandra.

Přehlídku uzavřel v sobotu večer rumburský Divadelní soubor Domu kultury, který si jako jediný odmítl komplikovat život a zvolil nejjednodušší cestu k diváckému úspěchu. Nabídl totiž publiku komedii S tvoji dcerou ne od současného úspěšného autora Antonína Procházky. Zahrál ji roztomile a s viditelnou chutí, avšak bez výraznějších nápadů.

Možná i to nakonec způsobilo, že ačkoli rumburští vyvolali v hledišti opticky největší ohlas, cenu diváků nakonec získaly domácí Čapkovy povídky. Na třebíčskou přehlídku pak porota nominovala Rádobydivadlo Klapý.

Českolipský soubor Jirásek se na letošní Děčínské bráně představil s nastudováním Tří sester od Čechova
FOTO: MAFA - MARTIN ADAMEC

Českolipští ochotníci vyžráli a objevili pro sebe Čechova

D ě ě í n (šve) - Ochotnické divadlo má v České Lípě už stoletou tradici. Když se proto před dvěma desítkami let začali od místního tradičního souboru oddělovat lidé kolem Václava Klapky, nikdo netušil, že se formuje jedna z nejlepších českých divadelních skupin, a to nejen v kontextu amatérského divadla.

"Oddělili jsme se tehdy hlavně proto, že jsme chtěli jít vlastní cestou - řekněme autentičtějšího výkladu textů," vzpomíná na začátky dnešního Divadelního klubu Jirásek jeho vedoucí Klapka.

...a začali jste slavit velké úspěchy.

"My je tak trochu dělíme na ty před rokem 1989 a na porevoluční. U předrevolučních se mísilo divadelní s občanským, a třeba na přehlídkách v Hronově se kolikrát

ukázalo, že amatéři jsou v tomto směru dál než profesionálové. Z té doby jsou i naše nejúspěšnější inscenace jako Jak se vám líbí "Jak se vám líbí?" podle Shakespeara, která se objevila i v učebních osnovách DAMU a kterou natočila Česká televize.

Po roce 1989 jsme se trochu odlehčili a začali se víc věnovat komedii. Úspěch měl třeba Revizor a hlavně další Shakespearovské dílo, volné zpracování Snu noci svatojánské. Hrajeme ho dodnes, je to naše nejžádanější představení."

Proč jste se najednou místo navázání na tuto řadu pustili do těžkých Tří sester od Čechova?

"Byla to pro nás opravdu úplně jiná věc, krok do neznáma. Musím navíc přiznat, že ještě před pár lety jsem Čechova bytostně

nenáviděl, což bylo umocněno i tím, že jsem viděl několik jeho profesionály hodně špatně zpracovaných inscenací. Říkal jsem si, že to je nehratelné, divadelně nemožné a nudné žvanění o ničem.

Jenže soubor stárne a vyžrává, začíná víc přemýšlet, a tak se nám najednou Čechov vynořil. Najednou jsme objevili, jaká odkrývá pod tlacháním dramata a jak to dělá geniálně, jak nás všechny zná. My se přece také nebavíme o láskách a touhách, ale o pivu, počasí a politice. A přece nemůžeme říct, že náš život je jen nuda a plácání."

Jak na hru reagují diváci?

"Různě. V žádném případě nečekáme, že se Tři sestry budou líbit stejně jako třeba Sen noci svatojánské. Ale my je nehrajeme pro úspěch, nýbrž proto, že chceme."

MTF - sever. ledy 29.12

Děčínská brána zná vítěze

THÁLIE / V divácké soutěži vyhráli jasně děčínští divadelníci s Povídkami z kapes

■ VLADIMÍR VAJNER

DĚČÍN - V pátek odpoledne byl zahájen 7. ročník oblastní divadelní přehlídky "Děčínská brána 99", na které se představilo pět amatérských souborů z okresů Děčín, Litoměřice a Česká Lípa.

Perfektní organizace, výborné zázemí herců i diváků, slušné návštěvy a neopakovatelná atmosféra při podobných setkáních vyznavačů Thálie, provázely aktéry až do nedělních dopoledních ho-

din, ve kterých vyřkla odborná porota svůj ortel. Byla sestavena z profesionálů a pracovala ve složení - Ilja Bureš (předseda), Kateřina Fixová, Romana Tůmová a František Zborník.

Do národní přehlídky her pro dospělé bylo nominováno Rádobydivadlo Klapý s hrou "A ježíšek už dávno..." Jejím autorem a režisérem v jedné osobě je Ladislav Valeš. Porota doporučila k postupu i Divadelní klub Jirásek Česká Lípa s klasikou A. P. Čechova

Tři sestry, kterou režíroval Václav Klapka. V divácké soutěži zabodovali domácí, nejvíce diváků dalo svůj hlas Povídkám z kapes od Karla Čapka, které v komorním sále ztvárnili herci Divadelního spolku Karel Čapek Děčín a DS Březiny v režii Josefa Doležala.

Porota udělila i cenu za režii, kterou získal Ladislav Valeš z Rádobydivadla Klapý za inscenaci A ježíšek už dávno... Byly oceněny i herecké výkony. Lída Panenková (Dě-

čín - archivářka - Povídky z kapes), Hana Hnátková (Děčín - chalupnice - Povídky z kapes), Karel Bělohubý (Česká Lípa - Čebutykin - Tři sestry), Václav Klapka (Česká Lípa - Veršinin - Tři sestry), Otakar Ille (Česká Lípa - Andrej - Tři sestry), Pavel Šíp (Klapý - Alexandr - A ježíšek už dávno...), Dana Cendrová (Klapý - Emilie - A ježíšek už dávno...) a Petra Chladová (Rumburk - Sandra - S tvoji dcerou ne).

Děčínský deník 29/3

Ohlédnutí za přehlídkou

PŘEHLÍDKA / Hodnotit nesrovnatelné žánry bylo pro porotu více než těžké

■ VLADIMÍR VAJNER

DĚČÍN - Pět inscenací amatérských divadelních souborů bylo vybráno na oblastní přehlídku Děčínská brána 99.

V komorním sále se v první inscenaci Čapkových Povídek z kapes představily domácí soubory DS Karel Čapek a DS Březiny. Lehký humor, trochu napětí, kolcrít doby první republiky. "Povídky jsme dělali 4x na "kukátku" a potřetí v aréně. Jsme blíže k divákům, pokoušíme se v dramatické podobě vyprávět několik příběhů chytrého autora, ve hře se "netrhají" kulisy, proto je komorní sál předností. Byl jsem, až na nějaké drobnosti, spokojen," řekl režisér Josef Doležal. "Je to dramatizace prózy, která pohladí po duši přesto by stálo za to, přemýšlet, jak zvýšit dramatickosti a napětí," dodal ředitel divadla Rudolf Felzmann.

Ve večerní inscenaci Čechovových Tří sester se představil renomovaný soubor DK Jirásek z České Lípy. Po několika pokusech o ozvláštnění Shakespeara, Gogola, se tentokrát soubor v režii hrajícího režiséra Václava Klapky nejvíce přiblížil k autorovi. "Je to velice obtížný text, soubor šel vlastní cestou, nebyla to ani ta Krejčova (Divadlo Za Branou) či Rajmontova (Činoherní studio Ústí n.L.). Českolipští se položili na psychologii a na vykreslení postav, unikal však celkový myšlenkový tvar. Přesto to byla dobrá režijní i herecká práce," dodal po představení Rudolf Felzmann.

Se Shakespearovým Macbethem se uvedl na první vyšší přehlídce českokamenický soubor Hrdobec. Přestože tato Shakespearova hra je nej-

Jiřina Bartáková a Jaroslav Hartig v rolích věštkyň a soudce v Čapkových Povídkách z kapes. Úvodní představení domácího souboru.

Foto DB: ŠÁRKA VLČKOVÁ

stručněním textu jsme jenom zachycovali dějové uzly, podobná zkratka vyžaduje velký arzenál hereckých prostředků a zkušenost režiséra. Josefu Doležalovi se líbilo, že soubor dal Macbethovi milost, představení bral za čestný pokus a neměl pocit, že by inscenace na přehlídku nepatřila. Rudolf Felzmann se vyjádřil, že neuspět na Macbethovi je čestná prohra. S adekvátnějším textem by byl však na podobných přehlídkách jistě lepší. Soubor na to má.

Po filmovém scénáři Ingmara Bergmana sáhl režisér

je pověstný neobvyklými tituly i zpracováním. "První půle byla výraznější na metaforičnosti, druhá zůstala v poloze vyprávění. Podle mě je to otázkou temporytmu. Kdyby drama dostalo větší gradaci, bylo by to jen ku prospěchu, hra by byla kratší i dramatictější. Měla však i tak ohlas, mně se tento seriózní pokus, který byl už z vyšších kategorií amatérského divadla, líbil nejvíce," dodal Felzmann.

Zcela jiný žánr byl k vidění v provedení DS Domu kultury v Rumburku. Soubor si je dobře vědom, čemu dává publikum z velké části přednost. Hra Antonína Procházky "S

tvoji dcerou ne" je na hranici dramatického textu, jde spíše o celou řadu více či méně vtipných, většinou dvojsmyslných bonmotů. Podle slov Josefa Doležala mělo přijít finále o trochu dříve. Rudolf Felzmann pochválil režiséra Boženu Ledvinkovou za to, že soubor neklesl pod míru vkusu a byl adekvátní tomuto textu. Kdo se oddal nápadům, situačním fórkům, musel si přijít na své.

Odezva přehlídky, jejíž výsledky přinášíme na titulní straně, byla velká, po celou dobu nebylo k organizaci a především k zázemí divadla slyšet nejmenší výtku. Naopak.